

CASUS WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT

2021

Handelen als [functie] tijdschriftredactie bij beoordeling artikel, reviewprocedure - Kennelijk ongegrond, respectievelijk niet-ontvankelijk.

Universiteit Leiden

Onderwerp

De klacht heeft betrekking op de handelwijze van Beklaagde in zijn hoedanigheid van [functie] van het [naam tijdschrift] en de wijze waarop [hij] de bezwaren heeft behandeld tegen een beoordeling van een artikel (peer review) door de redactie. Klager is van mening dat Beklaagde de plicht heeft om namens de redactie inhoudelijk te reageren op de bezwaren van een wetenschappelijk auteur tegen reviews

Samenvatting advies CWI d.d. 24 maart 2021:

De Commissie Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Leiden en Leids Universitair Medisch Centrum was in deze procedure als volgt:

- [...].

Het verloop van de procedure

Bij brief van [datum] 2021 heeft Klager een klaagschrift tegen Beklaagde ingediend wegens vermoede inbreuk op de wetenschappelijke integriteit. Op [data] heeft Klager de klacht nader onderbouwd.

Klacht

Klager heeft toegelicht dat de klacht betrekking heeft op de handelwijze van Beklaagde in zijn hoedanigheid van [functie] van het [naam tijdschrift] en de wijze waarop [hij] de bezwaren heeft behandeld tegen een beoordeling van een artikel (peer review) door de redactie.

Klager brengt naar voren dat Beklaagde niet inhoudelijk ingaat op de bezwaren van Klager, maar dat hij enkel verwijst naar de reviewprocedure die door het tijdschrift wordt gehanteerd.

Klager is van mening dat Beklaagde de plicht heeft om namens de redactie inhoudelijk te reageren op de bezwaren van een wetenschappelijk auteur tegen reviews van zijn of haar artikel, of de plicht om ervoor te zorgen dat een inhoudelijke reactie door een ander lid van de redactie wordt gegeven, of door een onafhankelijke wetenschapper met specifieke deskundigheid ter zake. Door dit niet te doen, handelt Beklaagde in strijd met norm 46 van de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit 2018 (hierna: de Gedragscode), waarin is beschreven dat een peer reviewer of beoordelaar eerlijk en zorgvuldig dient te handelen en de beoordeling moet motiveren.

Voorts voert klager aan dat het [naam tijdschrift] geen klachtenprocedure kent en geen ethisch redactiebeleid op de website heeft gepubliceerd. Klager acht dit in strijd met de Gedragscode.

Juridisch kader

In de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit 2018 is, voor zover hier relevant, het volgende bepaald:

1. Reikwijdte en overgangsbepalingen

1.1 Op welke activiteiten is deze code van toepassing?

1. Deze code gaat over wetenschappelijk onderzoek in den brede, zoals dat wordt uitgevoerd aan de instellingen die deze code onderschrijven. Dit omvat zowel publiek als privaat gefinancierd en zowel fundamenteel als toegepast en praktijkgericht onderzoek.
2. 'Onderzoek' omvat alle activiteiten die aan de onderzoekspraktijk verbonden zijn: het opstellen van aanvragen, opzet en uitvoering van het onderzoek, beoordeling en peer review, het optreden als inhoudelijk deskundige, verslaglegging, verantwoording en publiciteit.
3. Op populairwetenschappelijke uitingen, onderwijsmateriaal en adviezen van onderzoekers zijn de principes en normen van deze code van toepassing voor zover dat in redelijkheid kan worden verlangd.

In de Klachtregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Leiden & Leids Universitair Medisch Centrum is, voor zover hier relevant, het volgende bepaald:

1. Definities

- d. Klacht: een schriftelijke melding aan de Commissie over een vermoeden van schending van de wetenschappelijke integriteit begaan door een Werknemer of voormalig Werknemer van LEI of LUMC;
- i. Praesidium: de twee voorzitters van de twee kamers van de Commissie, zoals beschreven in artikel 3;
- j. Schending van de wetenschappelijke integriteit: handelen of nalaten in strijd met de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening alsmede, voor zover het betreft een Werknemer van LUMC, de researchcode LUMC;

Artikel 8 Commissie; werkwijze

1. Het Praesidium deelt de klacht toe aan één van beide kamers en stelt de Commissie samen. Een klacht wordt behandeld door een voorzitter van de Commissie en twee leden, eventueel aangevuld met een of meer deskundige(n).
3. Het Praesidium oordeelt binnen drie weken na ontvangst over de ontvankelijkheid van de Klacht. Indien zij tot niet-ontvankelijkheid concludeert, brengt zij daarover terstond advies uit aan het Bestuur. Het Bestuur stelt Klager, Beklaagde en de betreffende decaan hiervan op de hoogte.
5. Indien het Praesidium de Klacht ontvankelijk acht, gaat de Commissie over tot de inhoudelijke behandeling. Het Praesidium stelt een Commissie in conform artikel 1.

6. Wanneer de Commissie van oordeel is dat reeds aanstonds blijkt dat de Klacht ongegrond is, kan zij de Klacht kennelijk ongegrond verklaren. Indien zij tot kennelijke ongegrondheid concludeert, brengt zij daarover terstond advies uit aan het Bestuur. Het Bestuur stelt Klager, Beklaagde en de betreffende decaan hiervan op de hoogte.

Beoordeling

Uit de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit (de Gedragscode), gelezen in onderlinge samenhang met de Klachtenregeling, blijkt dat de Gedragscode leidend is bij de toetsing van het handelen van een wetenschapper over wie een integriteitsklacht is ingediend. Uit artikel 1 van de Gedragscode volgt dat deze code van toepassing is op wetenschappelijk onderzoek in den brede, zoals dat wordt uitgevoerd aan de instellingen die de code onderschrijven. 'Onderzoek' omvat alle activiteiten die aan de onderzoekspraktijk verbonden zijn, waaronder ook beoordeling en peer review.

Uit de stukken die Klager heeft toegezonden blijkt dat Klager op [datum] een discussieartikel heeft toegezonden aan de redactie van het [naam tijdschrift]. Hierop heeft de redactie laten weten dat het betreffende onderwerp reeds eerder in het tijdschrift is besproken, maar dat een aantal paragrafen uit het artikel wel een toevoeging kunnen zijn aan deze discussie. Hierop heeft Klager een nieuwe versie toegezonden. Op [datum] laat de redactie weten dat het stuk is uitgezet voor peer-review door twee beoordelaars.

Bij email van [datum] deelt de redactiesecretaris mee dat de redactie op basis van het commentaar van de externe deskundigen (de peer-reviewers) heeft besloten het artikel af te wijzen. De redactie concludeert dat de bijdrage aan het [onderwerp] debat te weinig aansluiting vindt bij de bestaande discussies over dit thema, terwijl dit noodzakelijk is voor het [aanduiding] karakter van het tijdschrift.

Bij email van [datum] geeft Klager een uitgebreide inhoudelijke reactie op de afwijzing en de peer-review. Op [datum] stuurt hij deze reactie direct aan Beklaagde, [functie]. Op [datum] heeft Beklaagde een toelichting op de reviewprocedure gegeven en erop gewezen dat de reviews op zorgvuldige wijze tot stand zijn gekomen.

De Commissie heeft kennis genomen van de stukken en geconstateerd dat de twee beoordelaars een uitgebreide beoordeling, van gezamenlijk enige pagina's, hebben geschreven. Uit niets blijkt dat zij hun werk lichtzinnig hebben opgevat, of zich door onzuivere motieven hebben laten leiden. De twee beoordelaars zijn het bovendien grosso modo met elkaar eens.

Vervolgens heeft de redactie aan de hand van deze beoordelingen de beslissing genomen het artikel niet te plaatsen in het tijdschrift.

Dit is in lijn met de procedure die is beschreven in de [richtlijn] die het tijdschrift hanteert bij de beoordeling van toegezonden artikelen. Daarin is immers opgenomen dat de redactie in eerste instantie beoordeelt of een artikel voldoet aan de wetenschappelijke normen, en dat het artikel vervolgens ter beoordeling wordt voorgelegd aan peer reviewers.

Het al dan niet plaatsen van een artikel is bij uitstek een van de kerntaken die een tijdschriftredactie heeft. Het komt de Commissie voor dat een redactie de vrijheid heeft om te bepalen welk artikel in het tijdschrift wordt gepubliceerd. Het is in dit geval niet gebleken

dat de redactie, of Beklaagde in zijn rol van [functie], bij de afwijzing van het artikel in strijd met enige maatstaf heeft gehandeld.

Klager heeft in reactie op de afwijzing van het artikel geappelleerd bij de redactie. Beklaagde heeft hierop, onder verwijzing naar de beoordelingen, laten weten dat de redactie bij het besluit blijft. Gegeven de uitgebreidheid van deze beoordelingen, waarbij beide beoordelaars adviseren het artikel af te wijzen, is dit naar oordeel van de Commissie voldoende. Beklaagde is derhalve niet gehouden om verder in te gaan op hetgeen Klager naar voren heeft gebracht.

Voor zover de klacht ziet op de omstandigheid dat Klager het niet eens is met de standpunten van de beoordelaars overweegt de Commissie het volgende. Dit betreffen wetenschappelijke verschillen van inzicht, waarbij de beoordelaars ook kritische kanttekeningen plaatsen bij de kwaliteit van het werk, waaronder de bespreking van relevante literatuur, en de originaliteit ervan. De Commissie is niet bevoegd om te oordelen over wetenschappelijke controversen. Bij schending van wetenschappelijke integriteit is het derhalve van belang onderscheid te maken tussen schending van wetenschappelijke integriteit enerzijds, en bekritiseerbare of slechte wetenschap anderzijds. Bij kritiseerbare en slechte wetenschap is veelal sprake van een interpretatieverschil c.q. een verschil van mening over een wetenschappelijk oordeel. De Commissie is noch uitgerust noch bevoegd om als arbiter op te treden in wetenschappelijke controversen. Voor zover de klacht zich richt op de standpunten van de beoordelaars, kunnen deze derhalve niet-ontvankelijk worden verklaard.

Gezien het voorgaande is de Commissie van mening dat de klacht tegen de afwijzing van zijn artikel evident niet kan leiden tot de constatering dat Beklaagde in strijd met de wetenschappelijke integriteit heeft gehandeld. De klacht dient derhalve onder verwijzing naar artikel 8, zesde lid van de Klachtregeling kennelijk ongegrond te worden verklaard.

Advies van de Commissie

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie de klacht kennelijk ongegrond, respectievelijk niet-ontvankelijk te verklaren.

Aanvankelijk oordeel College van bestuur d.d. 14 april 2021:

Advies van CWI wordt overgenomen.

LOWI

De kwestie is voorgelegd aan het LOWI (Procedure 199), dat op 3 augustus 2021 advies uitbrengt.

Het LOWI verklaart het verzoek ongegrond en adviseert het aanvankelijk oordeel, onder verwijzing naar dit advies, vast te stellen als definitief oordeel.

Definitief oordeel van het College van Bestuur d.d. 26 augustus 2021:

Het College stelt onder verwijzing naar de adviezen van de Commissie en het LOWI, het oordeel definitief vast en verklaart de klacht kennelijk ongegrond, respectievelijk niet-ontvankelijk